

РЕШЕНИЕ

№ 19717

гр. София, 29.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 153 СЪСТАВ, в публично заседание на седми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: НИКОЛАЙ Н. ЧАКЪРОВ

при участието на секретаря НЕЛИ М. ШАРКОВА
като разглежда докладваното от НИКОЛАЙ Н. ЧАКЪРОВ Гражданско дело № 20211110159053 по описа за 2021 година

Предявени са установителни искове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД, вр. чл. 149 ЗЕ и чл. 86 ЗЗД за установяване съществуването на вземане за сумата 1 823,06 лева, представляваща дължима главница за потребена топлинна енергия за периода от м.05.2017 г. до м.04.2020 г., ведно със законната лихва, считано от 10.03.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, сумата 278,85 лева, представляваща обезщетение за забавено плащане на горната главница за периода от 15.09.2018 г. до 02.03.2021 г., сумата 44,82 лева, представляваща дължима главница за доставена услуга за дялово разпределение за периода от м.02.2018 г. до м.04.2020 г., ведно със законната лихва, считано от 10.03.2021 г. до окончателното ѝ изплащане и за сумата 7,56 лева, представляваща обезщетение за забавено плащане на горната главница за периода 31.03.2018 г. - 02.03.2021 г., които суми касаят топлоснабден имот, находящ се в гр. С., и за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. № 14129/2021 г. по описа на СРС, 153 състав. Претендират се и направените в производството разноси.

Ищецът твърди да е налице облигационно отношение, възникнало с ответницата въз основа на договор за продажба на топлинна енергия при Общи условия, чиито клаузи съгласно чл. 150 ЗЕ са обвързали потребителите без да е необходимо изричното им приемане. Поддържа, че съгласно тези общи условия е доставил за процесния период топлинна енергия, като купувачът не е престирали насрещно - не е заплатил дължимата цена. Съгласно приложимите общи условия се дължи и обезщетение за забавено плащане.

Ответникът Д. И. П. чрез назначения му по реда на чл. 47, ал. 6 ГПК особен представител - А. П., е депозирал в срок отговор на исковата молба, с

който оспорва основателността на предявените искове. Оспорва да е потребител /ползвател/ на топлинна енергия за процесния период, като твърди, че липсват доказателства да е собственик на процесния имот. Прави възражение за изтекла погасителна давност по отношение на претендираните суми за процесния период.

Третото лице помагач на страната на ищеца „М.“ ООД не оспорва исковете, като счита същите за основателни.

Съдът, като взе предвид доводите на страните и въз основа на доказателствата по делото, намира следното:

По иска по чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 149 ЗЕ.

Предявеният иск е за задължение за заплащане на дължимата цена по договор за продажба на топлинна енергия и такси дялово разпределение. Следва да се установи възникването на облигационно отношение между страните по договор за продажба и доставка на топлинна енергия в твърдените количества и задължение за плащане на уговорената цена в претендирания размер.

От съвкупна преценка на представените писмени доказателства се установява за нуждите на настоящото производство наличието на облигационната връзка между страните по делото. Ответникът Д. И. П. е единствен наследник по закон – син на Б. А. Н., починала на 16.06.2022 г. съгласно предоставените данни по реда на Наредба 14/18.11.2009 г. Процесният имот – ап., находящ се в гр. С.. е бил собственост на Б. А. Н., като същият с Нотариален акт за продажба на недвижим имот със запазване право на ползване ., том ., рег. № .. по нот. дело № ... на Н. – нотариус под номер .. в Нотариалната камара бил продаден на С., като било запазено правото на ползване за продавача Б. Н.. При така събраните доказателства се установява, че през процесния период титуляр на правото на ползване върху имота е била Б. А. Н.. Като титуляр на правото на ползване върху имота съгласно чл. 57 ЗС същата е била задължена да плаща разноските, свързани с ползването на имота, сред които са тези за доставената в имота топлинна енергия. Предвид горното съдът приема, че през процесния период Б. Н. в качеството си на титуляр на вещно право на ползване е била клиент на доставената в процесния имот топлинна енергия – арг. чл.153, ал.1 ЗЕ. По делото няма твърдения, нито данни ответникът Д. И. П. да се е отказал от наследството на своя наследодател, поради което по силата на наследственото правоприемство задълженията на починалата Б. Н., вкл. свързаните с доставената в имота топлинна енергия, преминават върху нейните наследници – чл.60, ал. 1 ЗН.

По делото не се спори, че процесният имот е бил топлофициран и че сградата – етажна собственост, в която се намира същият, е била присъединена към топлопреносната мрежа, което се установява и от представените от третото лице помагач изравнителни сметки.

Съгласно разпоредбата на чл. 153, ал. 1 ЗЕ и § 1, т. 2а от ДР на ЗЕ

/приложима редакция след 17.07.2012 г./ потребител, респ. битов клиент на топлинна енергия през процесния период е физическо лице – ползвател или собственик на имот, който ползва електрическа или топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване или природен газ за домакинството си. Съгласно чл. 150, ал. 1 ЗЕ продажбата на топлинна енергия от топлопреносното предприятие на потребители на топлинна енергия за битови нужди се осъществява при публично известни общи условия, предложени от топлопреносното предприятие и одобрени от ДКЕВР (писмена форма на договора не е предвидена). Тези общи условия се публикуват най-малко в един централен и в един местен всекидневник в градовете с битово топлоснабдяване и влизат в сила 30 дни след първото им публикуване, без да е необходимо изрично писмено приемане от потребителите (чл. 150, ал. 2 от закона).

В случая несъмнено е, че общите условия на ищцовото дружество са влезли в сила, доколкото са били публикувани. Съответно според нормата на чл. 150, ал. 3 ЗЕ в срок от 30 дни след влизането в сила на общите условия потребителите, които не са съгласни с тях, имат право да внесат в съответното топлопреносно предприятие заявление, в което да предложат специални условия. По делото не са релевирани подобни твърдения, нито има данни, ответникът да е упражнил правото си на възражение срещу Общите условия. В този смисъл той е потребител, респ. клиент на топлинна енергия за битови нужди в имота през процесния период. Между страните е възникнало и съществувало облигационно отношение по договор за продажба на топлинна енергия, който съобразно разпоредбите на чл. 150 ЗЕ се регулира от Общи условия. Договорът касае доставка на топлинна енергия до обект с абонатен № ..

Съгласно разпоредбата на чл. 139, ал. 1 ЗЕ разпределението на топлинната енергия в сграда - етажна собственост се извършва по система за дялово разпределение. Топлинната енергия за отопление на сграда - етажна собственост, се разделя на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, топлинна енергия за отопление на общите части и топлинна енергия за отопление на имотите (чл. 142, ал. 2 ЗЕ). Според чл. 145, ал. 1 от закона топлинната енергия за отопление на имотите в сграда - етажна собственост, при прилагане на дялово разпределение чрез индивидуални топломери, се определя въз основа на показанията на топломерите в отделните имоти, като в случая етажните собственици на процесната сграда са възложили извършването на индивидуално измерване на потреблението на топлинна енергия и вътрешно разпределение на разходите за отопление и топла вода на топлинен счетоводител с договор от 30.09.2002 г. след решение на общо събрание на етажната собственост от 28.08.2002 г.

За установяване факта на предоставяне на топлинна енергия в обема, съответстващ на претендираната цена, е прието заключение на съдебнотехническата експертиза, съгласно което процесният имот е бил топлофициран и сградата – етажна собственост, в която се намира същият, е

била присъединена към топлопреносната мрежа. Дяловото разпределение в етажната собственост се е извършвало от Е.“, заменена по-късно от М.. През процесния период в имота на ответника е имало едно отоплително тяло, щранга-лира в банята и 1 бр. водомер за топла вода. На отоплителното тяло е поставен И.. На 18.12.1996 г. е изключено отоплението на стълбите. Технологичните разходи на топлинна енергия в абонатната станция са взети предвид при определяне на общото количество топлинна енергия за разпределяне между етажните собственици, като са приспаднати за сметка на ищеца.

С оглед на изложеното съдът приема, че за процесния период до топлоснабдения имот е доставяна топлинна енергия съобразно уговореното, като количеството на доставената енергия е разпределяно законосъобразно в съответствие с правилата на действащата нормативна уредба /Наредба № ./2007 г. за топлоснабдяването/. При изчисляване на сумата за действително ползваната топлинна енергия е съобразена цената на ТЕ за месеците, попадащи в исковия период.

Доколкото се дължи цената на реално потребената енергия, то при определяне дължимата цена следва да се вземат предвид не стойностите на прогнозния дял /по фактури/, а тези, които се формират в резултат от изравняване. Ето защо за определяне размера на дължимата цена съдът кредитира напълно заключението на експертизата, която е отчела именно реално доставеното количество топлинна енергия през исковия период. Според вещото лице размерът на дължимата цена за доставена топлинна енергия през исковия период възлиза на 1 929,83 лв., която надвишава претендираната от ищеца сума 1 823,06 лв..

Основателна е и претенцията за заплащане на дължимата годишна такса за извършваната услуга за дялово разпределение в размер на 44,82 лв. /съобразно заключението на експертизата и предвид, че тя не е включена в стойността на потребената топлинна енергия/. Съгласно разпоредбите на чл. 36 от ОУ, чл. 61, ал. 1 Наредба № ./06.04.2007 г. за топлоснабдяването и на чл. 10 от Общите условия на договорите между „То. и търговец за извършване на услугата дялово разпределение на топлинната енергия между потребителите в сграда – етажна собственост се заплащат от потребителите на топлинна енергия на ищцовото дружество, което от своя страна цената за извършените услуги на дружествата за дялово разпределение.

Направеното в срок правопогасяващо възражение на ответника за погасяване на претенциите по давност е частично основателно.

Съгласно Тълкувателно решение от 12.04.2012г. на ОСГТК на ВКС по тълкувателно дело №3/2011г. задълженията на потребителите на топлинна енергия, представляват задължения за периодично плащане, тъй като са налице повтарящи се през определен период от време еднородни задължения с посочен в Общите условия падеж, поради което и по отношение на тях е приложима давността по чл. 111, б.“в” ЗЗД. В Общите условия, действащи

през исковия период, е предвидено, че купувачите са длъжни да заплащат месечните си задължения за доставена топлинна енергия в 45 –дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. Съгласно разпоредбата на чл. 114, ал. 1 ЗЗД давността започва да тече от момента на изискуемостта на вземането, като при срочните задължения /каквито са процесните за главница/, давността тече от деня на падежа /тъй като срокът е уговорен в полза на длъжника и кредиторът не може да иска предсрочно изпълнение/. Следователно задълженията на ответника за заплащане на стойността на доставената енергия са възникнали като срочни – както вече бе отбелязано според общите условия месечните суми за топлинна енергия са били дължими в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. Т.е. за погасени по давност следва да се считат всички месечни вземания, чиято изискуемост е настъпила преди повече от три години назад, считано от датата подаване на исковата молба/заявлението – 10.03.2018 г., като се отчете обаче, че в периода 13.03.2020 г. – 20.05.2020 г. давностният срок е спрял да тече на основание чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, във връзка с § 13 от ПЗР на ЗИД на Закона за здравето /обн. ДВ, бр. 44/2020 г., в сила от 14.05.2020 г. /, т.е. преди 01.01.2018 г., или вземането за доставена ТЕ до 31.10.2017 г., като непогасено по давност в случая е вземането за доставена ТЕ за периода 01.11.2017 г. - 30.04.2020 г., което е на стойност 1 562, 68 лв. и вземането за дялово разпределение за периода 01.02.2018 г. -30.04.2020 г. в размер на 44.82 лв.

Ответникът не доказва погасяване на задълженията, с оглед на което исковете за главница се явяват основателни до посочените размери.

По иска по чл. 422 ГПК вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Основателността на иска за законна лихва предпоставя наличие на главен дълг и забава в погасяването му. По делото се установи наличието на главен дълг.

По аргумент от чл. 119 ЗЗД лихва не се дължи върху погасената по давност главница, с оглед на което акцесорната претенция в тази част се явява неоснователна.

Към исковия период приложение намират Общите условия на ищеца от 12.07.2016 г., публикувани във в-к М.. В чл. 32, ал. 3 от същите е посочено, че след отчитане на средствата за дялово разпределение и изготвяне на изравнителните сметки продавачът издава за отчетния период кредитни известия на стойността на месечните фактури и фактура за потребеното количество топлинна енергия за отчетния период, определено на база изравнителните сметки. Съгласно чл. 33, ал. 2 клиентите са длъжни да заплащат стойността на фактурата по чл. 32, ал. 3 за потребено количество топлинна енергия за отчетния период в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. В чл. 33, ал. 4 от ОУ е предвидено, че

продавачът начислява обезщетение за забава в размер на законната лихва само за задълженията по чл. 32, ал. 3, ако не са заплатени в срока по ал. 2. Следователно, въпреки че изискуемостта на месечно дължимите суми настъпва в 45-дневен срок след периода, за който се отнасят /съгласно чл. 33, ал. 1/, длъжникът изпада в забава само при неизпълнение на задължението си за заплащане цената на ТЕ за потребеното количество топлинна енергия за целия отчетен период в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнася, т. е. ответникът не дължи мораторна лихва върху задълженията по месечните /прогнозни/ фактури, а само за задължението по общите /изравнителни/ фактури. Тези фактури обаче се издават в края на юли месец /31.07/, а 45 - дневният срок след края на отчетния период /последният изтича на последното число на месец април на съответната година/ изтича на 14.06., т.е. средата на юни месец на съответната година. Или с други думи задължението за заплащане на стойността на реално потребената топлинна енергия в ОУ от 2016 г. е регламентирано като срочно, но срокът, който кани, изтича преди изравнителното вземане на топлофикационното дружество по общата фактура да е възникнало, както по основание, така и по размер. Няма как длъжникът по едно задължение да изпадне в забава преди за него да е ясно, какво дължи и това да влече неблагоприятните последици от забавата за него. Ето защо посочените разпоредби на общите условия от 2016 г. следва да се тълкуват в смисъл, че длъжникът изпада в забава с изтичане на 45 - дневният срок от издаването на фактурата за потребеното количество топлинна енергия за отчетния период, определено на база изравнителните сметки, или от 15.09. на съответната година.

По изложените съображения и на основание чл. 162 ГПК съдът счита, че размерът на лихвата за забава върху дължимата топлинна енергия за периода 15.09.2018 г. – 02.03.2021 г. възлиза на 232,99 лв.

По отношение на дължимото обезщетение за забава върху вземанията по процесната общата фактура обаче следва да се съобрази и чл. 6 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение /действаща за периода 13.03.2020 г. до 08.04.2020 г. вкл./, според който мораторна лихва не се дължи за посочения период на извънредното положение. При съобразяване на тази разпоредба и на основание чл. 162 ГПК съдът счита, че размерът на лихвата за забава върху дължимата топлинна енергия за периода 15.09.2019 г. - 12.03.2020 г. и периода 09.04.2020 г. – 02.03.2021 г. възлиза на 225,99 лв., до който размер предявената акцесорна претенция се явява основателна и следва да се уважи, като се отхвърли за разликата до пълния предявен размер 278,85 лв. и за периода 13.03.2020 г. - 08.04.2020 г.

По отношение на цената за услугата дялово разпределение липсва предвиден срок за плащане от страна на потребителя на топлинна енергия, поради което длъжникът изпада в забава след покана – арт. чл. 84, ал. 2 ЗЗД. По делото не са представени доказателства за отправена покана от кредитора за плащане на това задължение от дата, предхождаща подаването на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК, поради

което акцесорната претенция в тази част се явява неоснователна.

По разноските.

Изходът на делото предполага право на разноски за двете страни. На основание чл. 78, ал. 1 ГПК ищецът има право на направените от него разноски съобразно уважените претенции в размер на 815,78 лв. за платени държавна такса, депозит за вещо лице, депозит за особен представител и юрисконсултско възнаграждение за исковото производство и в размер на 79,19 лв. за държавна такса и юрисконсултско възнаграждение в заповедното производство.

Ответникът не е сторил разноски в производството.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 422, ал. 1 ГПК, че Д. И. П., с ЕГН *****, конституиран като ответник в хода на процеса на мястото на Б. А. Н., дължи на „Т., ЕИК . сумите както следва: на основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 149 ЗЕ сумата 1 562,68 лв., представляваща цена за доставена топлинна енергия за имот – ап., находящ се в гр. С., аб.№ ., за периода 01.11.2017 г. - 30.04.2020 г. и сумата **44,82 лв.** за дялово разпределение за периода 01.02.2018 г. - 30.04.2020 г., ведно със законната лихва, считано от 10.03.2021 г. до плащането, на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата 225,99 лв., представляваща обезщетение за забава върху цената за топлоенергия за периода 15.09.2018 г. - 12.03.2020 г. и 09.04.2020 г. – 02.03.2021 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч. гр. д. № 14129/2021 г. на СРС, 153 състав като **ОТХВЪРЛЯ** иска за главница на цена за доставена топлинна енергия за разликата над 1 562,68 лв. до пълния предявен размер 1 823,06 и за периода 01.05.2017 г. – 31.10.2017 г., иска за лихва за разликата над 225,99 лв. до пълния предявен размер 278,85 лв. и за периода 13.03.2020 г. - 08.04.2020 г., както и акцесорния иск по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за заплащане на сумата 7,56 лв., представляваща обезщетение за забава върху главницата за дялово разпределение за периода от 31.03.2018 г. до 02.03.2021 г.

ОСЪЖДА Д. И. П., с ЕГН *****, конституиран като ответник в хода на процеса на мястото на Б. А. Н., да заплати на „Т., ЕИК . на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата 815,78 лв. - разноски в исковото производство, както и сумата 79,19 лв. - разноски в заповедното производството.

Решението е постановено при участието на трето лице-помагач на страната на ищеца „Т. – „М.” ООД.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____